

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ»
5 – 6 листопада 2024 р.



Житомир

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ»
5 – 6 листопада 2024 р.**

Житомир – 2024

Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Єдине здоров'я»: реалії і перспективи», 5 – 6 листопада 2024 року. Житомир: Поліський національний університет, 2024. 236 с.

Редакційна колегія:

Соколюк В.М., відповідальний редактор, д.вет.н, професор

Сокульський І.М., заст. відп. редактора, к.вет.наук, доцент

Хоменко З.В., к.вет.наук, доцент

Колеснік Н.Л., к.вет.наук, доцент

Лігоміна І.П., відповідальний секретар, к.вет.наук, доцент

Рецензенти:

Галатюк О.Є., д.вет.н, професор, завідувач кафедри мікробіології, фармакології та ветеринарної епідеміології Поліського національного університету

Савчук І.М., д.с.-г.н., старший науковий співробітник, заступник директора з наукової діяльності Інституту сільського господарства

Рекомендовано до друку:

Науково-технічною радою Науково-інноваційного інституту тваринництва та ветеринарії (протокол № 3 від 25 листопада 2024 р.)

Вченої радою Поліського національного університету (протокол № 4 від 27 листопада 2024 р.)

У збірник увійшли тези доповідей всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Єдине здоров'я»: реалії і перспективи». Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, докторантів, студентів та практичних фахівців.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

МІКСТІНВАЗІЯ СТРАУСІВ У ЗООПАРКУ

Соловйова Л.М. – к.вет.н, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква

Актуальність проблеми. Збудники інвазійних хвороб завдають багато шкоди здоров'ю як тварин, так і птиці (Воронова, 2008). Крім того, існує загроза виникнення в Україні нових, раніше не відомих інвазійних захворювань, в т.ч. і хвороб страусів, через можливість безконтрольного завезення їх із країн Європи, Африки та Австралії. Такою хворобою є лібіостронгільоз. Водночас актуальними є дослідження комплексного впливу кишкових нематод та найпростіших, наприклад, еймерій на організм птахів у формі асоційованої інвазії (мікстінвазії). Окрім того, обґрунтування ефективності застосування протипаразитарних препаратів у системі лікувально-профілактичних заходів також є на часі (Голубцова, 2016; Гірковий, 2016; Манойло, 2016).

Згідно даних літератури Хукцермайєр Ф. (Хукцермайєр, 2006), у страусів паразитують три види лібіостронгілюсів: *Libyostrongylus douglassii*, яку вперше виявили в Південній Африканській Республіці (ПАР); *L. magnus* – в Ефіопії і первинно в репродукційному центрі в Україні та *L. dentatus* відомий досі лише в США, але, ймовірно вперше з'явився в Танзанії. *L. douglassii* викликає паразитичний гастрит у молодих страусів. Ці нематоди ще називають «дротяниками». За даними авторів, вони паразитують тільки у страусів і не спричинюють захворювання у птахів інших видів. У дорослих птахів перебіг лібіостронгільозу хронічний, проте вона розповсюджує інвазію. Також проблемою є велика ймовірність загибелі страусенят (50% та більше), а також є високою стійкість паразита до антигельмінтиків (Хукцермайєр, 2006; Сахацький, 2007; Ederli et al., 2008).

Найбільше поширеними і патогенними є 4 види еймерій птахів з 9, а саме: *Eimeria tenella*, *E. Maxima*, *E. necatrix* та *E. acervulina* (Ederli et al., 2008; Соловйова, 2019). Еймеріоз птиці нерідко

спричинює розвиток ензоотій та має широке розповсюдження на всій території нашої держави (Голубцова, 2016; Соловйова, 2022).

Метою роботи було дослідити епізоотичний стан щодо гельмінтозів і протозоозів страусів у ТОВ „Музей живої природи флори і фауни «Олександрія“ м. Біла Церква Київської області.

Матеріалом для дослідження були 4 страуси зоопарку (2 Африканських віком 10 років, самець і самка; 2 Ему віком 5 та 7 років – самці) та відібраний від них послід. Копроовоскопічне дослідження проводили комбінованим методом Дарлінга, модифікованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим з аміачною селітрою.

Інтенсивність інвазії визначали за середнім значенням трьох краплин флотаційного розчину.

Із терапевтичною метою від лібіостронгільозу застосовували Бровермектин-гранулят у дозі 1 г/кг корму, що змішували з комбікормом і згодовували протягом 3 діб. Проти еймерій застосовували Толкокс 2,5% 2 дні підряд у дозі 1 мл на 1 л питної води.

Контроль ефективності лікування страусів, хворих на лібіостронгільоз та еймеріоз, проводили через 12 днів після останнього застосування лікарських препаратів.

Результати дослідження. У результаті обстеження екзотичної птиці, а саме, – страусів ТОВ „Музей живої природи флори і фауни «Олександрія“ міста Білої Церкви, у пробах фекалій були знайдені ооцисти еймерій з екстенсивністю інвазії (EI) 100%. Інтенсивність інвазії (II) становила $41,7 \pm 0,3$ ооцист еймерій. Вони мали яйцеподібну чи овальну форми, гладеньку двоконтурну оболонку, були світло-сірого кольору, прозорі, не мали мікропіле.

Також у пробах посліду страусів були виявлені яйця лібіостронгільосів, тобто у них спостерігали мікст-інвазію ($II = 11,2 \pm 1,7$ екз. яєць). Яйця стронгільідного типу були овальні, середнього розміру, сірого кольору, мали гладеньку оболонку та всередині 6 – 18 бластомерів.

Після застосування лікарських засобів ооцист еймерій та яєць лібіостронгільосів знайдено не було, отже препарати виявилися ефективними для лікування еймеріозу та лібіостронгільозу страусів.

Висновки. Було з'ясовано епізоотичну ситуацію щодо гельмінтозів та протозоозів страусів у ТОВ „Музей живої природи

флори і фауни «Олександрія» м. Біла Церква Київської області, а також вивчено видовий склад гельмінтів та збудників найпростіших птахів і визначені ЕІ та П.

П за еймеріозу страусів була $41,7 \pm 0,3$ ооцист еймерій, за лібіостронгільзу – $11,2 \pm 1,7$ екз. яєць.

Застосоване лікування з використанням Бровермектину-грануляту та Толкоксу 2,5% призвело до елімінації збудників із організму та одужання страусів зоопарку.

ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА ПОДОДЕРМАТИТІВ У СОБАК

Тішкіна Н.М. – к.вет.н., доцент

Головко М.А. – магістр

Літау П.В. – магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро

Актуальність проблеми. Пододерматит – це поширене запалення шкіри, що локалізується на дистальних ділянках кінцівок собак (м'якушах, міжпальцевому просторі, кігтьовому валику) та може мати різні етіологічні чинники. (Duclos, 2013). Причинами можуть бути захворювання алергічного характеру, що супроводжуються свербіжем (атопічний дерматит, алергії, харчова реакція), паразитарні (анкілостомоз, демодекоз), сторонні тіла та інші (Bajwa, 2016). Пододерматити без свербіжу мають грибкове походження (трихофітія, мікроспорія), або є проявом захворювань імунної системи та аутоімунних процесів чи метаболічних захворювань. Вторинними факторами пододерматитів є бактеріальна та маласезійна інфекції (Griffies, 2010).

Захворювання не має специфічної схильності до віку, статі чи породи тварини і часто супроводжується періодами загострення та ремісії (Шикір & Ємельяненко, 2021) Уражатися може як одна, так і всі чотири лапи тварини. Клінічно проявляється в почервонінні і потовщенні міжпальцевих ділянок.